

MUISTIO

Projekti	Harjavallan datakeskuksen asemakaava
Aihe	Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu AKL 66 §
Päivämäärä	4.2.2025
Aika	klo 14.00–15.18
Paikka	Teams
Koollekutsuja	Tiina Heikkilä
Laatija	Niko Mäkinen
Osallistujat	Johanna Rinne, Varsinais-Suomen ELY-keskus Iiro Ikonen, Varsinais-Suomen ELY-keskus (poistui 14.25) Anna Soirinsuo, Varsinais-Suomen ELY-keskus Sanna-Liisa Suojasto, Varsinais-Suomen ELY-keskus Annakaarina Lamminpää, Varsinais-Suomen ELY-keskus Daniel Nagy, Satakuntaliitto Sanna Kuusikari, Satakunnan museo Leena Koivisto, Satakunnan museo Ilari Anttila, Satakunnan pelastuslaitos Jari Prehti, Harjavallan kaupunki Petri Katajisto, Harjavallan kaupunki Esa Ränkman, Harjavallan kaupunki (poistui 15.02) Markus Ojakoski, Nakkilan kunta Tiina Heikkilä, Ramboll Finland Oy Niko Mäkinen, Ramboll Finland Oy (poistui 15.10)
Tiedoksi	Osanottajat
Liitteet	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 11.12.2024 Konsultin esitys

1 Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Neuvottelu avattiin klo 14.00. Puheenjohtajaksi valittiin Jari Prehti Harjavallan kaupungilta. Sihteerinä toimi Niko Mäkinen Ramboll Finland Oy:stä. Suoritettiin esittelyt organisaatio kerrallaan.

Prehti välitti kaupunginjohtajan terveiset neuvotteluun. Hanke on erittäin merkittävä niin kaupungin kuin myös koko maakunnan kannalta. Toteutuessaan voisi tuoda kaupungille jopa 200 työpaikkaa. Taloudellinen merkitys kaupungille huomattava.

2 Kaavahankkeen esittely

Kaavahanke esiteltiin Rambollin esityksen (muistion liitteenä) mukaisesti.

Asemakaavan käynnistämisestä päätetty Harjavallan kaupunkikehityksen lautakunnassa 18.12.2024 § 75. OAS nähtävillä 27.12.2024–20.1.2025. Suunnittelualue n. 2 km etäisyydellä keskustasta länteen. Pääosin maa- ja metsätalousaluetta. Lammaistensuon eteläpuolella. Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 94 hehtaaria. Alueen halki kulkevat Hiittenkiukaantie sekä 110 kV voimajohtolinja. Suunnittelualue pääosin kaupungin maanomistuksessa.

Alueella voimassa Satakunnan maakuntakaava sekä vaihemaakuntakaavat 1 ja 2. Käytiin läpi maakuntakaavayhdistelmän merkinnät. Satakunnan maakuntakaava 2050 vireillä. Valmisteluvaiheen aineisto ollut nähtävillä 11–12/2024. Hyväksymisvaiheessa 2026–2027. Alueella voimassa Harjavallan

yritysalueiden osayleiskaava vuodelta 2024. Käytiin läpi yleiskaavan merkinnät. Ei voimassa olevia asemakaavoja.

Kaavan tavoitteena mahdollistaa datakeskuksen ja sen vaatimien toimintojen sijoittaminen alueelle. Tavoitteena myös voimajohdon ja Hiittenkiukaantien linjauksen siirtäminen. Hankekokonaisuuden lopullinen laajuus ja maankäyttö täsmentyvät prosessin edetessä.

Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään yritysalueiden osayleiskaavan selvityksiä. Lisäksi laaditaan viitesuunnitelma (luonnostasoinen layout-suunnitelma), maisemaselvitys (hyödynnetään yleiskaavan maisemaselvitystä; sisältyy myös näkymäalueanalyysi sekä valokuvasovitteita), hulevesiselvitys, luontoselvitys (mm. kasvillisuus- ja luontotyytit, liito-oravat, viitasammakko, lepakot), PIMA-selvitys (n. 26 hehtaarin alueelta), rakennettavuusselvitys, liikenneselvitys, ilmastovaikutusten arviointi (ehdotusvaiheessa) sekä meluselvitys (ehdotusvaiheessa).

Käytiin läpi osallisten lista.

Selvitysten laadinta on aloitettu. Tavoitteena saada kaavaluonnosaineisto nähtäville keväällä/kesällä 2025. Tähän vaiheeseen sisältyy yleisötilaisuus. Kaavaehdotusaineisto tavoitteena nähtäville syksyllä 2025 ja hyväksymiskäsittelyyn loppuvuodesta 2025.

3 Aloitusvaiheen palaute

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuja palautteita käytiin läpi Rambollin esityksen (muistion liitteenä) mukaisesti.

Tukes, Satakunnan museo, Varsinais-Suomen ELY-keskus, yksityinen maanomistaja ja Lammaisten Energia ovat antaneet kommentteja OAS:sta. Palautteet koskivat mm. suunnittelualan länsipuolisia maisema-arvoja, muinaisjäännöksen kajoamislupaneuvottelua, mahdollisia poikkeamia yritysalueiden osayleiskaavasta, hulevesiä ja happamia sulfaattimaita. Yksityisen maanomistajan huomiot koskivat datakeskuksen mahdollisia vaikutuksia (tontin käyttö, asumisympäristö, suojavyöhyke, tontin arvo ja liikenne).

4 Viranomaisten puheenvuorot ja keskustelu

Varsinais-Suomen ELY-keskus

ELY-keskus näkee hyvänä asiana, että yleiskaavan selvityksiä täydennetään ja tilanne tarkistetaan. Kaavaluonnokseen ja -ehdotukseen annetaan lausunnot aikanaan. Asemakaavan suunnittelua ohjaa yritysalueiden osayleiskaava, josta poikkeamiset tulee perustella.

Ilmastovaikutuksia voi arvioida Hiilikartta-työkalun avulla.

ELY-keskus tiedusteli, että onko hankkeen sijainti valikoitunut siten, että nähdään synergiaetuja aurinkovoiman tai hukkalämmön talteen ottamisen osalta? Kaupungilta kerrottiin, että hankkeelle tärkeää voimajohtoverkon ja sähköaseman läheinen sijainti sekä riittävän iso tontti. Yleiskaavassa T/kem-merkinnästä poiketaan, mutta asemakaavan vaikutukset tulemaan olemaan T/kem-merkintää vähäisempiä. Suunnitteluala sijoittuu tällä hetkellä kaupungin kaukolämpöverkon ulkopuolelle. Hukkalämmön käyttöprosentti kaukolämmössä yli 90 %. Hankealueen sijainti tästä näkökulmasta hyvä.

PIMA-tutkimus on tärkeä toteuttaa. Lammaistensuohon kehoitetaan kiinnittämään erityistä huomiota. Tärkeää sen vesitaseen säilyttäminen ja merkittävä alue Kokemäenjoen alueella vedenpidättämiskyvyn kannalta.

YVA-menettelystä on keskusteltu ELY-keskuksen sisällä. Jotkut datakeskushankkeet edellyttäneet YVA-menettelyä. Hanketoimijan pyydettyä ELY-keskukselta lausunto YVA:n tarpeesta. Kaupungilta täsmennettiin, että aiemmin YVA-menettelyyn ovat liittyneet varavoimat.

Hyvä, että liikenneselvitystä ollaan täydentämässä. Selvityksessä hyvä huomioida myös rakentamisen aikainen liikenne sekä valtatie 2 liittymän toimivuus. Syntyvän liikenteen määrästä ja laadusta ollaan kiinnostuneita. Lisäksi selvityksessä olisi hyvä miettiä myös kestävä liikemisen mahdollistamista, kuten pyöräily-yhteyksiä, myös datakeskuksen alueelle. Kaupunki esitteli alustavia liikenneväylien suunnitelmia Sievarinkadun jatketta/Oikotietä (myös pyörätievaraus) sekä Hiittenkiukaantien linjauksia. Hiittenkiukaantielle ei ole toistaiseksi ole mietitty pyöräily-yhteyksiä. ELY-keskus toteaa, että mikäli Hiittenkiukaantielle ei suunnitella kevyen liikenteen väylää, tulisi pientareen mahdollisuutta pohtia.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto toteaa, että Harjavallan kaupunki on toteuttanut esimerkillisen suunnitelmallista maanhankintaa suunnittelualueella ja sen ympäristössä jo yritysalueiden osayleiskaavan valmistelun yhteydessä.

Maakunnallinen viheryhteystarve/ekologinen yhteys kulkee kaava-alueen länsireunassa halki Lammaistensuon kautta (Satakunnan viherrakenneselvitys vuodelta 2021). Asemakaavalla kavennetaan viheryhteyden muodostumisen mahdollisuutta tässä kohtaa, jossa on tunnistettu maakunnallisessa selvityksessä viheryhteystarpeen kehittämisen tarvetta. Osayleiskaavassa osoitettu viheryhteystarpeen nuoli suunnittelualueen ulkopuolella hieman lännempänä, viittaa samaan asiaan. Olisi hyvä asemakaavan yhteydessä ottaa kantaa, miten ekologinen yhteyden toimivuus turvataan. Erityisesti riittävän leveiden suojaviheralueiden osoittaminen hankealueen länsi- ja lounaisreunaan voisivat tukea tätä tavoitetta. Osayleiskaavassakin osoitetut suojaviheralueet voisivat datakeskuskompleksin maisemavaikutusten osaltakin toimia haittavaikutuksia lieventävänä toimenpiteenä. Lisäksi Satakuntaliitto toteaa, että Lammaistensuo olisi hyvä säästää rakentamiselta.

Satakuntaliitto tiedusteli, että mihin viitesuunnitelma / havainnekuvat perustuvat? Kaupungilta kerrottiin, että hankekehitys on vielä alkuvaiheessa ja esim. varavoimalan osalta epäselvää. Viitesuunnitelmat tulossa todennäköisesti aiempien hankekehityksien perusteella ja niitä voidaan käyttää apuna vaikutusten arvioinnissa. Kaava-alueen länsipuolella pari maatilan talouskeskusta, johon näkymiä. Molemmilta ostettu maata kaupungille ja asukkaat ovat tietoisia maanhankinnan tarkoituksista.

Lisäksi Satakuntaliitto tiedusteli, että onko meluasioita suhteessa asutukseen ajateltu huomioitavan (esim. varavoimalaitokset)? Kaupungilta kerrottiin, että melua varmasti syytä arvioida. Konsultti täsmensi, että meluselvitys laaditaan ehdotusvaiheessa.

Satakunnan museo

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo toteaa, että inventointi on tehty ja Pelkin röykkiöalue sijoittuu suunnittelualueelle. Alustavasti on arvioitu, että tutkimusten jälkeen muinaisjäännös voitaisiin poistaa. Tätä ennen on käytävä muinaismuistolain 13 §:n mukainen kajoamislupaneuvottelu. Ajankohta neuvottelulle on jo sovittu. Tutkimusten jälkeen kohde voitaisiin todennäköisesti poistaa. Kaupungilta

kerrotaan, että kaupunki teettää tarvittavat tutkimukset alkukesällä. Kaavaluonnokseen muinaisjäännöksen merkintä tulisi osoitettavaksi. Kaavaehdotukseen syksyllä tavoitteena saada merkintä pois.

Maiseman osalta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettu lausunto on otettu esityksessä huomioon. Maisemaselvitys on yleiskaavan aikana tehty eikä sitä tässä asemakaavassa vaadita. Arvokkaan maisema-alueen osalta olisi tärkeä säilyttää yleiskaavan mukaiset EV- ja M-alueet. Valtatien varrella paljon muitakin hankkeita, joilla vaikutusta maisema-alueeseen.

Satakunnan pelastuslaitos

Satakunnan pelastuslaitos yhtyy TUKES:n antamaan lausuntoon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lisäksi pelastuslaitos toteaa, että hanke tulee todennäköisesti muuttamaan alueen riskiluokitusta, mutta ei usko sillä olevan merkittäviä vaikutuksia.

Nakkilan kunta

Ei huomautettavaa.

5 Neuvottelun päättäminen

Ennen neuvottelun päättämistä sovittiin, että pidetään luonnosvaiheen lausuntopyyntöjen lähettämisen jälkeen uusi työneuvottelu. Ajankohta tämän osalta sovitaan erikseen.

Kokous päätettiin klo 15.18.